

పునః సంపాద్యము

పాయోడేశం : భూమిపై దేవుని రాజ్య చరిత్రలో ధర్మశాస్త్ర కాలము అతితక్కువ స్థాయి విషయ మనియు, ఇశ్రాయేలీయుల ప్రవర్తనను పాపముగా గుర్తించుట ద్వారా ధర్మశాస్త్రము వారినెట్లు బందీలుగా చేసుకొనెనో చూపుట.

ఉపాయిధాత్మము

అబ్రాహాము పిలుపబడినప్పుడు విశ్వాసమును బట్టి ఆ పిలుపునకు లోబడి తాను స్వాస్థముగా పాంద్రాయున్న ప్రదేశమునకు బయలు వెళ్లాడు.

ఏలయనగా దేవుడు దేనికీ శల్యియు నిర్మాణకుడైయున్నాడో, పునాదులుగల ఆ పట్టణము కొరక అబ్రాహాము ఎదురుచూచుండెను.

అయితే వారు మరి శ్రేష్ఠమైన దేశమును, అనగా పరలోక సంబంధమైన దేశమును కోరుచున్నారు.

అందుచేత తాను వారి దేవుడనని అనిపించుటకొనుటకు దేవుడు వారిని గూర్చి సిగ్గుపడడు ఏలయనగా ఆయన వారికొరకు ఒక పట్టణము సిద్ధపరచియున్నాడు.

ప్రాణి. 11:8, 10, 16

ఆయనకు అనభ్యంతరకరమైన యొక గుణమును దేవుడు అబ్రాహాములో కనుగొనెను. విశ్వాసమే ఆ గుణముగా గత పారములో గుర్తించియుంచిమి, కల్పియలు ఊరునుండి దేవుడు అబ్రాహామును పిలిచినప్పుడు ప్రపంచ జనాభాలో అధిక భాగము విగ్రహముల నిమిత్తమై దేవుని విడిచిపెట్టియుండిరి. విగ్రహాధన చేయుచుండిన జాతులను దేవుడు విస్మించియుండెను. అయితే అది స్వల్ప కాలము మట్టుకే. విశ్వాసులకును ఆయన అధికబల (reinforcement) మిచ్చేను. లోకములోనికి క్రీస్తు రాకపూర్వము అత్యంత శక్తివంతములైన కొన్ని వాగ్దానములను వారికి అను గ్రహించుట ద్వారా దేవుడు అబ్రాహాము మరియు ఇస్మాకు, యాకోబులద్వారా కలిగిన అతని సంతానమును అధికముగా దీవించెను, దయచేసి ఆదికాండము 17వ అధ్యాయమును చదువుచు. “నాతోడు” ని ప్రయాణము చేయుట ద్వారా తన వాగ్దానముల విషయమై అబ్రాహాము కుమారులకు దేవుడు సంపూర్ణ నిశ్చయత (assurance) నిచ్చుటకు ప్రయత్నించెను.

దేవుడు అబ్రాహామునకు వాగ్దానము చేసినప్పుడు తన కంట ఏ గొప్పహానితోడు అని ప్రమాణము చేయలేకపోయెను. గనుక తనతోడు అని ప్రమాణముచేసే, -నిశ్చయముగా నేను నిన్న ఆళ్ళుదింతును. నిశ్చయముగా నిన్న విష్టరింపజేతును అని చెప్పేను.

ప్రాణి. 6:13, 14

ఇస్మాకు, యాకోబుల విశ్వాసమునుబట్టి దేవుడు అబ్రాహాముతో చేసిన నిబంధనలను, వాగ్దానములను తిరిగినూతన పరచెను (ప్రాణి. 11:20, 21; ఆది. 26:24; 28:13-15).

మార్యామానవుని కొరకైన దేవుని పథకములను (plans) క్రీస్తునందు ఏకముగా సమకూర్చుట (summing up) దేవుని యొక్క దీర్ఘకాలిక లక్ష్యమై (long range aim) యుండెను (ఎఫేసీ.

1:10). అబ్రాహాము కాలమందే అట్టి పరిచర్యను (administration) కార్యరూపమునకు తెచ్చుటకు దేవుడు సిద్ధపడియుండలేదు (మార్గ 1:15; 1 తిమోతి. 2:6). తన సంకల్పము నెరవేర్చుకొనుటకు మనుష్యులతో ఆయన పని చేయునట్లు విశ్వాసము గలవారిని కలిగియుండుట ఎట్లు అనునది దేవుడు ఎదుర్కొనిన సమస్య. చరిత్రలో ఆయా సందర్భములలో విశ్వాసముగల ప్రజలు క్షీణించిపోవ ప్రాణాలను కాపాడుటకు దేవుడు గట్టి ప్రయత్నము (strong move) చేసియుండెను. అబ్రాహాము మరియు అతని సంతానముద్వారా యొక్క సుదీర్ఘకాలిక (extremely long range) పథకము వేయ బడినది. అయిన పృటికిని, ఐగుప్పలోనుండి ఇశ్రాయేలు కుమారులను వెలుపలికి తెచ్చుటకు తాను సిద్ధపడియుండినప్పుడు దేవుడు కొన్ని సమస్యలను ఎదుర్కొనవలసిపెచ్చేను. అబ్రాహాము, ఇస్మాకు, యాకోబు అనువారి కుమారులలో సామాన్యముగా విశ్వాసము కనుగొనియుండక పోయినను దేవుడు వారితో పని చేయుటకు సిద్ధపడిన ఆ సమయమును గూర్చి మన పారము విపులముగా వివరించును.

పాతము

కాగా దేవుడు వారి మూలుగునువిని, అబ్రాహాము, ఇస్మాకు, యాకోబులతో తాను చేసిన నిబంధనను జ్ఞాపకము చేసికొనెను. దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులను చూచెను దేవుడు వారియందు లక్ష్యముంచెను.

నిరమ. 2:24, 25

వారి విశ్వాసము నాధారముచేసికొని ఎవరితో దేవుడు నిబంధనలను చేసి యుండెనో ఆ ప్రజలలో ఆయన విశ్వాసము కనుగొనుండినపుడు దేవుడు వారితో ఎట్లు వ్యవహరించెను? దేవుని రాజ్య చరిత్రలో ఎవరితోను ఎన్నడును వ్యవహరించి యుండనంతటి అతి తక్కువస్థాయి విధానమును దేవుడు ఊపయోగించెననుది సమాధానమైయున్నది. వారిని తిరిగి విశ్వాస నియమమునకు నడిపించు బాల శిక్షకుడిగా ధర్మశాస్త్రవిధానము దానితోపాటు దైవిక ప్రభుత్వము (theocratic form of government) ను ఆయన ఊపయోగించెను. దేవుడు ఎన్నడును తానుచేసిన యొక వాగ్దానమును నెరవేర్చుక మానడనియు, నిబంధనను నెరవేర్చుకుండ మార్పు చేయడనియు, మనము గ్రహింపవలసియున్నది. అయితే, సహవాసమునకు ఆధారమైన విశ్వాసములేని ప్రజలను ఆయన పాలింపలేదు. కావున, యాదాస్థాతికి తెచ్చ కార్యక్రమము (recovery operation)గా ధర్మశాస్త్ర యుగము స్థాపింప బడవలసి యుండెను. అబ్రాహాము సంతానమందు విశ్వాసము స్థాపింపబడిన పిదప దేవుడు తన నిబంధనలను కొన్నాగిస్తాడు. (గలతి. 3:23).

మోషేకు దేవుడను గ్రహించిన ధర్మాప్రాతము ప్రవేశ పెట్టబడుటకైన దేవుని కారణముల విషయములో క్రొత్తనిబంధన చాలా స్వస్థముగానున్నది. ప్రతీనోరు మూయ బడుటకును సర్వలోకము దేవునికి ఉత్తరవాదులొటుకు లేక దేవుని చిత్తమునకు పాత్రమగునట్లును ధర్మాప్రాతము అనుగ్రహింపబడెను. ధర్మాప్రాతము వలననే పాపము అనగా ఎట్టిదో తెలియబడినది (రోమా. 3:19, 20) మెస్సియ చచ్చువరకు ధర్మాప్రాతము ఇశ్రాయేలీయుల కొరకైన తాత్కాలిక ఏర్పాటు (గలతీ. 3:19). దేవుని ప్రజలను క్రీస్తు నౌహ్మకు నడిపించు బాలశిక్షకుడుగా అది పనిచేసినది (గలతీ. 3:24) భోతికవసరతల ఆధారముపై ధర్మాప్రాతము మరియు లేవీయ యాజకత్వము స్థాపించబడినవి (పోటీ. 7:16).

ఆ కాలముందు ఇశ్రాయేలు ప్రజల పరిస్థితిని ఆలోచించినయెడల ధర్మాప్రాతము ఆ సమయములో ఎందుకీయబడినదో మనము గ్రహించుకొనగలము. ఐగుప్పీయులు వారిని బానిసలుగా చేసికొని నాలుగువందల సంవత్సరములపాటు బాధించిరి (అపా. కార్య. 7:6). ఐగుప్పులో ఇశ్రాయేలీయుల అధికారులు విగ్రహాధికులు. ఇశ్రాయేలీయులు ఇదే ఆచారమును పాటించిరి (నిర్మ. 32:4). వారు మెడవంచని ప్రజలై, కనానుకు పోవు మార్గములో దానిని వారు పదేపదే నిరూపించుకొనిరి. వీరు లోబడ నొల్లనట్టియు, మూర్ఖమైనట్టియు, మెడవంచని ప్రజలుగా నుండిని ద్వితీయాప దేశ కాండములోని మోషే ఉపన్యాసముల నుండి మనము కనుగొనగలము (నిర్మ. 32:9). మోషే చెప్పినదానిని చాల సంవత్సరముల తర్వాత స్టైఫను ప్రతిధ్వనింపచేసెను (అపా. కార్య. 7:51). యోహోవా తమ్మును దహింపక మానలేనంతగా తరచు వారాయనకు కోపమును రప్పించిరి (నిర్మ. 33:3). ఉదాహరణకు సంఖ్యాకాండము 16వ అధ్యాయములో కోరహతోపాటు రెండువందల ఏబడి మంది నాయకులను దేవుడు సంహారించుటను గూర్చి మనము చదువుదము. అయినను, ప్రజలు అపుటికి సణుగుచుండి, ఇంకను పద్మాలుగువేల ఏడువందల మంది ఇతరులు దేవుని చేతిలో చని పోయిరి. వారు స్వచిత్తాను సారులైన యొక ప్రజలై యుండిరి. దేవుని ప్రజలచేతిదేవుని చిత్తమెచట హత్తుకొనబడుచుండునో అచటనే దేవుని రాజ్యముండును. ఇశ్రాయేలీయులు దేవునికి లోబడలేకపోయిరి కావున దేవుడు అవిధేయులైన ఇశ్రాయేలీయులను తన రాజ్యములోనుండి తొలగించివేసెను.

ప్రతీ నోరు మూయబడి, అందరిని దేవునికి లెక్కాపుగించువారిగా చేయుట ధర్మాప్రాతము యొక్క లక్ష్మీయుండెను. ప్రతీ పాపమును జాబితాలో చూపించుట ధర్మాప్రాతము చేసిన విధియైయున్నది. తత్కలితముగా, పాపము చేసినప్పుడు ప్రజలు దోషారోపణ స్పుందన (guilt response)ను కలిగియుండిరి. “... ధర్మాప్రాతమువలననే గాని పాపమగా ఎట్టిదో నాకు తెలియకపోవును ఆశింపవద్దని ధర్మాప్రాతము చెపుని యెడల దురాశయన ఎట్టిదో నాకు తెలియక

పోవును,” అని పోలు చెప్పేను (రోమా. 7:7). మారుమనస్సు పొందినవారికొరకొక బలి అందు బాటులో నుండెను. మారు మనస్సు పొందనివారికి శిక్ష అమలు జరుపబడినది. ఈ క్రింది లేఖనములు అందుకు ఉదాహరణములు.

ఒకడు యోహోవాకు విరోధముగా దోహముచేసి పాపియైనయెడల, అనగా తనకు అప్పగింపబడినదాని గూర్చియేగాని తాకట్టు ఉంచిన దాని గూర్చియేగాని, దోచుకొనిన దానిగూర్చియేగాని, తన పారుగు వానితో బొంకినయెడల నేమి. అతడు యోహోవాకు తన ఆపరాధ విషయములో నీవు యేర్పరచువెలకు మందలోనుండి నీడోషమైన పాట్టేలును యాజకుని యొద్దకు తీసుకొనిరావలెను. లేవీ. 6:2,6 ఒకడు సామ్యుయినము సామ్యానైన జాగ్రత్తపెట్టుటకు తన పారుగు వానికి అప్పగించి నప్పడు అది ఆ మనమ్ముని ఇంటనుండి దొంగిలింపబడి ఆ దొంగ దొరికినయెడల వాడు దానికి రెండంతలు అచ్చుకొనవలెను. నిర్మ. 22:7

ధర్మాప్రతిధానము కుటుంబములలో సాధారణ తల్లిదండ్రులు (normal parents) తమ పిల్లలను పెంచగోరు రీతిలాంటిదికాదు. తన ఇంటివారిని దేవుడు ఏలగోరిన విధమదికాదు. అయితే విశ్వాసపీసులైన పిల్లలను దేవుడు ఆ విధముగానే ఏలెను. ధర్మాప్రాతము జీవము కొరకైన ఫలమును ఫలింపలేదు అది మరణమును తెచ్చినది (రోమా. 7:5). పాపియుగుట చెడ్డ విషయమే కాని పాపి తాను పాపిని గ్రహింపక పోవట అత్యంత దోర్చాగ్యమైన విషయము. ఐగుప్పులో తన ప్రజలను దేవుడు ఈ స్థితిలోనే కనుగొనెను. క్రీస్తు కాలములో కూడ ఇశ్రాయేలీయులు ఇదే పరిస్థితిలో ఉన్నందున, మీరు “గ్రుఢ్యివారైతే మీకు పాపము లేక పోవునగాని, చూచు చున్నామని మీరిప్పుడు చెప్పుకొనుచున్నారు గనుక మీ పాపము నిలిచియున్న” దని క్రీస్తు చెప్పేను (యోహోను 9:41). తమ పాపమును గూర్చి తామెరిగినవారిగా పాపులను చేయుట ధర్మాప్రయైక్క ఉడ్చేశ్యమైయుండెను. ధర్మాప్రాతము ప్రజల పాపమును వారికి ఆరోపించినది. లేక పాపమును గూర్చి వారిని ఒప్పింపజేసినది (రోమా. 5:13) తమ దేవుని విషయములో మృతులైయున్నారని వారు ఎరుగునంతగా ప్రజలలో పాపేచ్చులను రేకెత్తించుట లేక విష్టరింపజేయుట దాని ఉడ్చేశ్యమైయుండెను (రోమా. 3:19,20; 5:20; 7:5). దేవుని సేవించు విషయములో తీవ్రతగలవారు అయిన చిత్తమునకు లోబడుచునేయుండిరి.

ఆ కాలములోని కొద్దిమంది విశ్వాసులలో మోషే ఒకడైయుండెను (పోటీ. 11:23-29). ఒక్క జాతిగా అవిశ్వాసులైన ఆనాటి ప్రజలతో దేవుడు పనిచేయునట్లు ఉపాధనలతో దేవుని ఒప్పింపగల సమర్థుడతడు. ఒక సందర్భములో దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులను పూర్తిగా సంహారించివేసి మోషే కుటుంబముతో ప్రత్యేక జనాంగమును ప్రారంభింప సిద్ధమాయైను (ధ్వితీ. 9:14-29). దేవుడు రోషము గల వాడును, దహించు అగ్నియైయున్నాడు (ధ్వితీ. 4:24). అయినప్పటికిని, విశ్వాసులైన పితరులైన అబ్రాహాము ఇస్కూను, యాకోబులకు తానుచేసిన నిబంధన,

ప్రేమలను బట్టి మరియు మోషే విన్నపమును బట్టి దేవుడు వారిని నాశనము చేయలేదు (ద్వితీ. 4:37; 7:7,8).

అమోరీయల ఆక్రమము సంపూర్ణముకాగా ఇశ్రాయేలీయుల పితరులకు తాను చేసిన వాగ్దానములను నెరవేర్పుటకు దేవుడు క్రియ నారంభించెను (ఆది. 15:16). పిల్లలను కనానుకు తిరిగి తీసుకువెళ్ళుటకు ఆయన సిద్ధమాయిను. తానే వారి స్ఫై కర్తుయని ఇశ్రాయేలీయులను ఒప్పింపచేయట దేవుడు చేయ వలసిన మొదటిపనియై యుండెను. “ఆయనే దేవుడు” అని చూపుటకు ఆయన అద్భుతక్రియలు చేసెను (ద్వితీ. 4:35). ఎణ్ణసముద్రమును ఆయన పాయలుగా విభాగించెను. ఐగుప్పు సేనలను నాశనము చేసెను (నిర్మ. 14:16). విగ్రహములను ఆరాధించినవారిలో నుండి ఇశ్రాయేలీయులను దేవుడు ఖండితముగా వేరు గావించెను. ముందుగా ఐగుప్పీయుల నణచివేయటద్వారా, ఆ మీదట కనానీయులను హతమార్యాటద్వారా ఆయన దీనిని చేసెను (ద్వితీ. 7:1-6). ఇశ్రాయేలీయులు ఎంతో మంచివారైనందున దేవుడు ఇతర జనాంగములను నాశనము చేయలేదు. కానీ, ఈ జనాంగములు ఎంతో దుర్మార్ఘలైయుండి నందున నాశనము గావింపబడిరి. వారు విగ్రహాధనను జయించి, జీవముగల దేవుని సేవించునట్లు, అట్టి జనాంగములో నుండి ఇశ్రాయేలీ యులను వేరుచేయు పద్ధతిని దేవుడను సరించెను (ద్వితీ. 9:4-6).

వారి పాపములను ఎత్తిచూపునట్లు ధర్మశాస్త్రనియమావళి (a set of laws) అనుగ్రహించుట దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులకు చేసిన తదుపరి కార్యము. దేవునితో వారి సంబంధమును, అలాగే ఇతరులతో వారి సంబంధమును ఈ నియమములు నిర్దేశించును (set forth). దేవుని పిల్లలుగా పూర్తి హక్కులతో దేవునితో ఆరోగ్యకరమైన సహవాసమునందించు, జీవనియమమును వారు అతిక్రమించారు (గలతీ. 3:19; 4:5). జీవ నియమమును వారి హృదయముల మీదను, మనస్సుల లోను వారు దేవునిని ప్రాయ నీయకుండినందున, అప్పుడాయన వారి ధర్మశాస్త్రమును రాతిపలకలైప్రాసెను. మోషే ధర్మశాస్త్రము, వైఖరుల (attitudes)తో కంటే ప్రవర్తన (behavior) తోనే ఎక్కువగా వ్యవహరించినది (ద్వితీ. 5:22). యేసు ఇప్పుడు మన వైఖరులతోనే వ్యవహరించు చున్నాడు. ఏలయనగా, ధర్మశాస్త్రము ఇశ్రాయేలీయులను మరింత ఉన్నత స్థాయి ఆతీయతకు నడిపించినది (మత్తయి 5:21-28; గలతీ. 4:2).

దశమ భాగములను స్వీకరించుట ద్వారాను, పేదలకు సహాయము చేయించుట ద్వారాను ఇశ్రాయేలీయులు దాతలుగా (givers) నుండునట్లు దేవుడు నేర్చించెను (ద్వితీ. 14:22; 15:1-8). అద్వశ్య (abstract) మైనది గాక దృశ్యమైనట్టి యేక ఆరాధన పద్ధతిని దేవుడు వారికి అనుగ్రహించెను (నిర్మ. 40:34-38; యోహను 4:23). ఇశ్రాయేలీయుల బ్రహ్మత్వమే దీనికి

హేతువు. ధర్మశాస్త్రము ప్రతినియ్యము చదువ బదుచుండుట వలనను, పాటలు పాటుటద్వారాను వారు ఎల్లప్పుడు బోధనేర్చు కొనుచుండిరి (ద్వితీ. 31:11, 19). విష్ణుతమైనట్టియు, దీర్ఘకాలికమైన నట్టియు ఆరాధన కాలములు ఎన్నో పాటింపబడుచుండెను. ద్వితీ. 16వ అద్యాయము. అనేకమైన సాధారణ అర్పణలతో పాటు ప్రతి తరహా పాపమునకు బలులు అర్పింపబడినవి. రక్త ప్రోక్షణబలులు తప్పినిసరియైనవి. ఏలయనగా “రక్తములో ప్రాణమున్నది.” (లేఖ. 17:14).

ప్రతిపాపమును ప్రజలు ఎరుగునట్లు చేయుటకు లేవీకాండములో హెచ్చరికలు అనుగ్రహింప బడెను. కావున వారు పుట్టికరణ (cleansing) కొరకైన అవసరత యుండి నట్లు అనుభూతిచెందిరి. జారత్వము స్పష్టముగా నిర్వచింపబడి. నేరముగా ఎంచబడినది. స్త్రీ పురుషులిరువురును నీతిగల వారుగనుండు బాధ్యతను కలిగి యుండిరి (ద్వితీ. 22:13). ఈ నియమములన్నియు ఇశ్రాయేలీయుల కొరకైన పారచట్టము అనియు ఆతీయచట్టమ (spiritual law)ని మనము గుర్తింపవలసి యున్నది. కావున, నేడు పారచట్టము ఏ విధముగా అమలు జరుప (enforce) బదుచున్నదో అదేవిధముగా అవి అమలు జరుపబడినవి. అనేక నేరములకు శిక్ష మరణమే (ద్వితీ. 22:21).

ఇశ్రాయేలీయులను తమ దాస్యములో దిగిన బ్రహ్మత్వపు లోతులలోనుండి పైకి తెచ్చుటకు అరణ్యములో నలుబది సంవత్సరములలో వారి సంచారసమయములో వారికొరకు దేవుడు ఎంతో చేసెను. అయినను ప్రయాణపు ముగింపులో కూడ ఆతీయముగా వారప్పటికి ఎంతో దూరము ప్రయాణము చేయ వలసియున్నదని మోషే గుర్తించెను (ద్వితీ. 29:2-4). తమ అవిశ్వాసమును బట్టియే వారు విశ్రాంతిలో ప్రవేశింపలేకపోయిరని హెచ్చి గ్రంథకర్త చెప్పినట్లుగా విశ్వాసులప్పటి కింకను “క్షీణించి పోవ ప్రాణులు” గానే యుండిరి (హెచ్చి. 3:19).

ఐగుప్పును విడిచినప్పుడు ఇరువది సంవత్సరముల ప్రాయము గలవారైయుండిన వారిలో ఇరువురు మాత్రమే యొర్దూను నది దాటి వాగ్దాన భూమిలో కాలు పెట్టుటకు సమర్పలైయుండిరి (ద్వితీ. 1:35-49; సంఖ్య. 32:11,12). వారి పిల్లలు దేవుని పట్ల విశ్వాసమును చూపుట కనుగొనుట అదరణకరముగానున్నది. వారు తిరుగుబాటు చేయక పూర్వము రమారమి మూడు వందలయేడ్లు వారి సంతాసమును దేవుడు రాజుగా పరిపాలింప సాధ్యమాయెను.

చర్చ కోసం ప్రశ్నలు

1. దేవునికి అనభ్యంతరకరమైన ఏ గుణమును ఆభ్యాసము కలిగియుండెను?
2. అభ్యాసము కాలములోని విశ్వాసులను కాపాడుటకు దేవుడు ఎట్టి యేర్పాట్లు గావించెను?
3. దేవుని ప్రజలకొరకై ధర్మశాస్త్రము ఎట్లు పునఃసంపాద్య కార్యక్రమము ఆయోనో వివరింపుము?

4. తొత్త నిబంధన ప్రకారము ధర్మశాస్త్రము యొక్క ఉద్దేశ్యమేమై యుండెను?
5. ఇత్రాయేలీయుల శీలము యొక్క సమస్యను వివరింపుము?
6. ధర్మశాస్త్రము ఎట్లు దేవుని ఉద్దేశ్యమును నెరవేర్చియుండెను?
7. సృష్టిలో దేవుని సంహరణమైన సంకల్పమును మనము ఆలోచించినప్పుడు, మోహి ధర్మశాస్త్రము తాత్కాలిక యేర్పాటని మనమెందుకు అంగీకరింపవలసియున్నది?
8. ఇత్రాయేలు జనాంగమును దేవుడు అరణ్యములో ఎందుకు నాశనము చేయ లేదు?
9. ఐగువులోనుండి ఇత్రాయేలీయులను దేవుడు వెలుపలికి నడిపింపనారంభించి నప్పుడు వారిన ఏ విషయములో ముందుగా ఒప్పింపవలసి యుండెను?
10. ఇత్రాయేలీయులలో దాతృత్వహృదయమును వృధ్ఘచేయటకు దేవుని కార్యక్రమమేమై యుండెను?
11. ఇత్రాయేలీయులు తమ పాపమునకు హౌతువైన దానిని జయించుటకు ధర్మశాస్త్రము మరియు బలులు అనువాటి సమ్మేళనము ఎట్లు సహాయపడెనో చూపుము?
12. ఇత్రాయేలీయులకు ధర్మశాస్త్రమును దేవుడు రాతిపలకలపై ఎందుకు వ్రాసేను?